

qua omnia opera Infidelium censuit esse peccata, non posse naturalē legem servare.

Ob. III. Damnata est Propositio Baji 34. quæ habet: distinctio illa duplicitis amoris naturalis, quo Deus amat ut auctor nature, & gratuissi, quo amat ut beatificator, vana est & commentitiosa; & 36. quæ ait: Amor naturalis &c. ex sola philosophia cum injuria Crucis Christi defenditur; ergo potest sine gratia amari Deus ut naturæ auctor.

Resp. I. neg. conf. Recte enim illæ propositiones proscriptæ sunt. I. enim datur amor naturalis cuique inditus ad beatitudinem, non a gratia, sed a natura, nec meritorius, sed indeliberas & necessarius. II. Datur amor naturalis etiam deliberas, quoad objectum, eoque vere diligitur Deus ut auctor naturæ, licet non habeat rectitudinem finis, si Deus non diligatur propter se. III. Datur Amor Dei auctoris naturæ undeque bonus, qui non est a gratia habituali, quam solam agnivit Bajus, sed a gratia actuali: ex qua prava Baji doctrina sequeretur, quæcunque fiunt ab homine nondum justificato, esse peccata; merito ergo propositiones 34. & 36. proscriptæ sunt. Resp. II. cum Valschesio: Propter acerbitatem, & audaciam, ut declaravit Pius V. plures Baji Propositiones fuisse proscriptas: præfertim vero 34. quam tamen quoad doctrinam intrepide defendit Bellarmus l. 6. de Gr. & arb. 7. docens cum Augustino: Non posse Deum, nisi ope ejus diligiri, neque ut auctorem naturæ, neque ut largitorem gratiae, neque perfecte, neque imperfecte, ullo modo; ergo &c.

Ob. IV. ratione. I. Præcepta decalogi sunt proportionata viribus naturæ; ergo &c. II. Potest homo sine gratia Deum cognoscere; ergo & amare; connaturale enim est homini diligere summum bonum, si illud mente percipiat. III. Naturaliter diligimus creaturas; ergo & Deum. IV. Potest homo sine gratia Deum glorificare; nam Rom. 1. reprehenduntur gentes, quia Deum non glorificaverunt; ergo &c. V. datur amor sine gratia inchoatus, qui nec ordinatur ad æternam beatitudinem, nec positive Deum præfert bono creato.

Resp. Ad I. dist. ant. Sunt proportionata, quoad officia, & objecta: conc. quoad modum & finem, subdist. Si vitium naturæ sanetur per gratiam, conc. secus, neg. Proportionata est enim oculis lux ex Augustino, & tamen ægris odiosa est.

Ad II. Resp. I. neg. aut. Nulla enim cognitione sive naturalis, sive practicæ veritatis a gratia disjuncta potest animum nostrum ad pia studia inflammare: sic enim per Augustinum inflat, non edificat, non vitio scientiae, sed animi, juxta illud: Video meliora proboque, deteriora sequor.

Resp. II. neg. conf. ut enim docet S. Th. l. 2. q. 106. Magis est

est natura humana corrupta, quantum ad appetitum boni, quam quantum ad cognitionem veri, quia peccatum a voluntate proxime procedit: non enim peccat quis malum cognoscendo, sed bonum male appetendo. Licit ergo sit nobis connaturalis dilectio, non est tamen naturæ corruptæ connaturalis ordo debitus dilectionis, cum in hoc statu appetitus voluntatis rationalis sequatur bonum privatum, nisi sanetur per gratiam. Ad III. Resp. Vel enim creaturas diligimus propter seipias, vel propter Deum. Si primum, fruimur creaturis, & amor castus non est, nec amans proficit, sed deficit. Si secundum, dilectio ex Deo est, nec sine gratia haberi potest, ut docet S. P. de Gr. & arb. 18. Ad IV. neg. ant. Non enim glorificant Deum, sicut Deum, qui illum creaturis omnibus non praeserunt. Est ergo vera interpretatio, Gentiles Philosophos Dei notitiam habentes illum non glorificasse, sicut Deum, quoniam evanuerunt in cogitationibus suis; & servierunt creature potius, quam creatori: unde gratia Dei, qua ab aliis sunt, iusto Dei iudicio privati, liberi traditi sunt in desideria cordis eorum. Vid. Aug. de Natura, & Gr. 22. Ad V. neg. ant. Nam, si amor ille inchoatus bono mutabilis non hæreat, est a Christi gratia, nec inveniendum ejus ex nobis, sed, si caritas est, tota nobis ex Deo est. Ita S. P. l. 2. ad Bonitatem c. 9.

C A P U T V.

De gratia necessitate ad vitanda peccata, tentationesque vincendas.

POSSE hominem aliquo modo sine gratia recte operari, & temptationem aliquam levem superare, inspecta substantia operum, & officio virtutum, tam verum est, quam posse impieli sine gratia aliqua præcepta, & plora ab infidelibus fieri quæ in se vituperati non possunt, ut supra dictum est. At utrumque deindeque sine speciali gratia nullum peccatum, aut tentatio etiam minima superatur. Sit itaque

PROPOSITIO. Nemo potest absque gratia aut peccatum vitare, aut temptationem undeque superare.

Prob. I. Scripturis. Nam Sap. 8. legimus: *Nemo potest esse continens, nisi Deus det*, Rom. 8. In his omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos, idest cum viribus a Deo datis gratuito amore. Matth. 6. jubemur orare: *Ne nos inducas in temptationem*; ergo &c.

Prob. II. ex definitionibus Ecclesiæ. Innoc. in Rescr. ad Conc. Carth. *Nisi gratia in nos descendat, nequaquam terrena* Tom. II. *taus*

labis vincere, conamus errores, & ad PP. Milev. ait: quod homo gratia privatus necesse est diaboli laqueis irretitus occumbat. Arausic. II. c. 9. ait: *Divini munera est, cum & recte cogitamus, & pedes nostros a falsitate, & injustitia continemus.* Et c. 22. *Nemo habet de suo, nisi mendacium, & peccatum.* Prob. III. ex Aug., qui Ep. 106. ait: *Ex adjutorio Dei nostrum provenire victoriam.* Et Ps. 18. *Deo desistente ab adjutorio, laborare potes, vincere non potes.* Et Serm. 9. de Div. cap. 9., *sine dubio vinceris, si illum adjutorem non habueris.* Prob. IV. ratione. Aut vincitur peccatum Dei amore, aut sine hominio, aut vitiioso, si hoc, vitium vito pellis. Honestus finis sine gratia, saltem in praxi, non datur, nec Dei amor, ut supra ostendimus; ergo &c.

Resp. Advers. valere haec omnia de victoria temptationum, quae spectat ad veram iustitiam. Sed contra. Requiritur enim gratia, non solum ut vincamus, sed ne ipsi vincamus, aut via alii vitiis pellantur, alias virtus vincimus more Romano:rum, in quibus vicit amor Patriæ, laudisque immensa cupido. Quod alii addunt, gratiam necessariam esse ad facilius vincendum, supra refutatum est.

Ob. I. Damnata est Baji Prop. 27. Liberum arbitrium sine gratia, non nisi ad peccandum valet. Et 29. Fures sunt & latrones, qui dicunt, temptationi ulli sine gratiae adjutorio resistere hominem posse, & Quesnelliana 38.: Peccator non est liber, nisi ad malum sine gratia liberoris, & 39. Voluntas, quam gratia non praevenit, est capax omnis mali, & incapax ad omne bonum; ergo &c.

Resp. neg. cons. Quamvis enim propositiones illæ speciem veritatis exhibeant, & sensum catholicum habere possint, iure tamen in sensu ab auctoribus intento, respective tamquam falsa, scandales, & hereticæ proscriptæ sunt. Vide Resp. ad III. obj. cap. præc. Mirum proinde est, justissima hac damnatione quosdam abuti ad criminationem Augustinianæ doctrinæ, cum constet, nullam temptationem, nec levem, sine gratia superari non posse, Bellarminum, Toletum, Vasquesium, aliosque docuisse.

Ob. II. S. P. da pecc. mer. 22. querit: *Unde sit, ut homo magna ex parte ad virtutes prosector eò loco sit, ubi ei predicatori gratia christiana non possit?* Et I. 1. de C. D. 23. Marci Regoli, & l. 5. c. 12. virtutes inclitas Romanorum commendat; ergo &c. Resp. neg. cons. Probat enim inde S. P. gratiam fidei christiana non rependi virtutibus humanis, addens consilium, *ex magna parte, ne putes, victorias libidinum, aliasque virtutes in illo homine bonas esse undequaque, regulam autem, & virtutes Romanorum commendat, ratione officii, non finis,* unde

unde illis temporalem redditam esse mercedem scribit, non æternam, ut alibi dictum est:

Quares: an fons gratia sanctificante exornatus actuali indigent, ut peccata declinet? Resp. affirmative: id enim c. 6. l. 14. prob. 2. invictè probatur, & a Syn. Arav. c. 10. expresse definitur: assertit enim justus, ac sanctis divinum auxilium semper esse implorandum.

C. A P U T . VI.

Omnia venialia peccata devitare est divinae gratiae singularium privilegium.

NOT. I. Quamvis magna sit in multis sanctis excellentia, ut ait D. Prosper in epigramm, tamen ob corporis aegritudinem, & paucam, quam internis movent exteriora, nunquam ita perfecta capitur victoria, ita ut discordibus motibus rationis, ac sensuum, non excitetur quædam noxia delectatio deliberata, & servetur in excellentia sanctitatis plena, per se. Itaque iustitia.

Not. II. Posse hominem justum ad aliquod tempus omnia venialia peccata vitare. Non enim semper appetitus in actus deordinatos prorumpit, nec semper occurunt occasionses peccandi, præsertim ubi flagrantissima caritas animum inficiat. Sunt qui hoc tempus adeo coarctant, ut, sepius in die, justum cadere putent ex Prop. 24. Sed ibi sepius pro orebro, & sepe positum est, ut Ps. 11. & 118. Deinde S. P. 11. de C. D. 21. hunc locum non de iniquitatibus, sed de tribulationibus intelligi voluit, habetur enim: *Septies cadet justus & resurgent, id est quoties occiderit, non peribit.* Nam vox hebr. נָפָל, ubi opponitur verbo נִפְלֵא surgere de calamitatibus hujus vite accipendum est, ut notat Calmet, aliique.

Not. III. Non comprehendti in hac assertione B. V. de qua S. P. A. propter honorem Domini, nullam voluit habere questionem (1) cum agitur de peccatis. Nam B. V. hoc ex Dei pri-

(1) Observat vir cl. Camillus Blasius Patritius Auximas Epif. 25. de Immac. Conspect. SS. Virg. laudata Augustini verba etiam de immunitate B. V. ab originali noxa accipi posse. Subdit enim S. D. Scimus enim, quod ei plus gratia collatum fueris, ad vincendum peccatum, non

223 DE THEOLOGICIS DISCIPLINIS

vilegio speciali fuisse concessum tenet Ecclesia, ut definit Trident. Syn. Sess. 6. c. 23. Unde si quæras an B. V. recitaret orationem illam: *dimitis nobis Cœ.* Relyp. Potuisse nominis totius Ecclesiaz. Quidam nostri ævi oratores idem tradunt de D. Jo. Baptista, verum cum S. D. & Trid. Synodus solam B. V. excipiunt, vel iis non subiectibendum ducimus, aut id miraculo adscribendum.

PROPOSITIO. Nemo vitare potest peccata quæque venialia in tota vita, nisi speciali Dei privilegio.

Prob. I. Scripturis. Paral. 26. Non est homo, qui non peccet. Eccl. 7. Non est homo justus in terra, qui non peccet. Iac. 3. In multis offendimus omnes, Jo. Ep. 1. c. 1. Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus: quæ omnia ad viros sanctissimos pertinere constat ex verbis generalibus, ex can. 6. Synodi Milev. ex Aug. de Nat. & gr. c. 35. Prob. II. ex oratione Dom. *Dimitte nobis debita nostra,* qua etiam viri Ss. quotidie utuntur, quæ oratio non solum humilis est, sed etiam vera, ut statuit. Trid. Syn. sess. 6. III. Ex PP. Nam Aug. de pecc. m. 1. z. c. 7. ait: Quoniam non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens, ideo misericordia Dei opus est, O Propheta cum diceveris, tu dimisisti iniquitatem cordis mei, continuo subiunxit: Pro hoc orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno; non ergo omnis peccator, sed omnis sanctus, vox enim sanctorum est: Si dixerimus quia peccatum non habemus O. Et de Nat. & gr. c. 36. ait: Hoc ergo Virgine (Maria) excepta, si omnes sanctos possemus interrogare, utrum essent sine peccato, una voce clamassent, si dixerimus O. An illud humilius responderent, quam verius, si verum dicerent haberent peccatum, quod fatigentur, si venturientur haberent peccatum, quia veritas in eis non esset. Et de Don. pers. contra Pelagium statuit, in quantumcumque iustitia, sine qualibet cumque peccatis in hoc corruptibili corpore neminem vivere. Prob. IV. ratione. Propterea in epigr. Quandiu enim mens corpore gravatur, sensus rationi bellum cavit: ita perpetuis concupiscentiæ fluctibus iactitur, quorum dum unum comprimit, & strangit, alter insur-

non quomodocumque, sed omni ex parte, quod non solum a scipitor schola Augustiniana ait, Euale, sed etiam originale compleetur, utote quod neandum propagatur in propria specie, sed juxta communem Pp. & Augustini intentiæ, etiam in-

fluit in aquale, unde recens cl. scriptor schola Augustiniana ait, B. V. totani pulchram esse, non in parte, sed in toto, & maculam peccati in ea non existit sive mortalis, sive venialis, si ve originalis.

LIB. XVIII. DISS. I. CAP. VI.

229

surgit, & qualit animum. Ut ergo devitet omnia peccata, debet ratio singulis momentis circumspicere, & fluctus concupiscentiae reprimere, sed hoc est specialissimum gratia beneficium: si ergo magna est gratia, quæ cordis duritiem francit, major, quæ diu perseverat, maxima erit quæ per totam vitam a levibus etiam culpis præservat.

Ob. I. Jobi 1. legitur: Non est illi homo similis, iustus, versus Dei cultor, abstinentes se ab omni opere malo. De Zich. & Elisabeth habetur Luc. 1. Erant autem iusti ambo incidentes in omnibus mandatis. Ioan. 3: Qui natus est ex Deo peccatum non facit, & non potest peccare, quoniam ex Deo natus est; ergo &c.

Resp. neg. cons. Duplex enim perfectio est, una secundum vitæ hujus modum, quo licet sine aliquo nœvo esse non possumus, tamen remediis spiritualibus vulnera nostra curamus; secunda est perfectio patriæ, ubi nullis peccatis ac virtutis carnis obnoxii erimus, nullaque iis curandis indigebimus medicina. Plures ergo in hac vita priorem perfectionem habuere, in qua iustus accusator est sui, & quotidie orat: *dimitte nobis debita nostra.* Jobum itaque laudari ait S. P. de pecc. mer. 6. comparatione aliorum, qui erant in terra: Zechariam quoque pro suis delictis hostias obtulisse docet ib. & hominem ex Deo natum non peccare, quia peccatum oritur ex veruâ nativitate, per quam dum vivimus peccatis sumus obnoxii. Nemo quidem peccat in quantum gratia spirituâ regeneratur, & est in Christo nova creatura, nondum tamen transit in novitatem perfectam & consummatam.

Ob. II. Præcipitur a Deo, qui impossibilia non jubet, mandata custodiiri nimis: oramus etiam Deum, ut dirigit sensus & actus nostros, ut ad nullum declinemus peccatum; ergo &c.

Resp. Posse utique hominem in hac vita esse sine peccato per Dei gratiam, sed non potentia proxima, & conjuncta cum actu, nisi gratia sit specialis: sicut potest quis per gratiam sufficienter servare mandata, non tamen servabit. nisi auxilium sit efficax; sufficit autem potentia etiam ab actu sejuncta, ut dicatur, Deum impossibilia non jubere, & sit culpabilis transgressio. Ita S. P. de pecc. mer. c. 6. Cur autem ad hoc singulare gratia opus sit, ratio est, quia simul præcepis omnibus negativis, & positivis tenemur obstricti, simili internis, & externis pugnis impeditur, & plura vitanda sunt, cupiditas, ambitio, & motus quilibet inordinatus. Adjuti ergo divina gratia possimus quilibet in individuo peccatum vitare, tentationem forare, motum compellere, id tamen non consequimur plena victoria, itatu esc levi culpa in certamine maculatur. Hoc sensu admitti

P 3

pot.

830 DE THEOLOGICIS DISCIPLINIS

potest vulgaris dicti etio, qua docemur, collective omnia pec-
ta verialia vitari non posse, posse tamen distributive. Falsum
est ramen, quod aliqui docent, id est non dari praeceptum, nec
adesse liberum arbitrium omnia collective venialia vitandi, nam
controversia inter Catechismus, & Ang. erat, num in hoc insis-
titutis statu possit homo vivere absque peccato, & collective
vitare omnia, ita ut nolum committat aduersus praeceptum illud
vitandi. Vid. S. P. de Perf. iust. c. 8.

C A P U T VII.

De necessitate specialis gratiae ad perseverandum.

NOT. I. Non loquitur S. P., ut ipse monet c. 1., de ea
perseverantia, qua justus continens est aliquandiu, sed esse
desistit, sed de ea loquitur, de qua Mat. 10. habetur, qui
perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. De hac ergo pro-
pria perseverantia duplex gratiae munus distinguitur, nempe
exteriorem dispositionem providentiam, & interiorum sancte dilectionis
inspirationem. Et illa quidem specialis erga electos
providentia maxime vigilat, ut instanti anima transitu, tem-
tationes removeantur, ne iusti succumbat, & variis vita casus
ita dirigantur, ut mors animum dividat, dum gratia justifica-
tions hunc ornat. Mors enim adveniens, dum iustis sanctitas
adest, summum est divina providentia beneficium, quod di-
vina praescientia, & voluntate conferendae beatitudinis caussa
disponitur. Interna autem sancte dilectionis inspiratio, adeo
robusta, ut concupiscentiae motus, omnesque tentationes, que
in morte sunt vehementiores propulsat, iis maxime necessaria
est, qui exigitudine anxii, & acerbii agunt animam, & cum
hostie diu luctari debent, majorem etiam postulant, dum longum,
ac truce martyrum subeunt, vel satanae insidiæ majores
accidunt. Habet ergo donum perseverantiae gradus plures, &
magis in uno, quam in altero splendor, licet in omnibus sit
singulare beneficium. Donum hanc perseverantiae donum comple-
xum ex scripturis S. P. ostendit. Primum i. de Pred. SS. c. 14.
(a) ex scripturis S. P. ostendit. Primum i. de Pred. SS. c. 14.
ex illo Sap. Raptus est Eccl., quod S. P. dictum putat, secun-
dum pericula vite busus. Secundum de interiori gratia probat
S. P. pluribus script. locis, addens c. 14. de Pred. SS., iustis
illis, qui bonos mores usque ad diem vite busus ultimum se-
rvant, non in suis meritis, sed in Domino esse gloriantur, quo-
niam ipse in quantacunque vite longitudine custodit iustum, ne
malitia Eccl.

Not. II. Pelagianos docuisse, posse hominem perseverare
usque in finem sine gratia per liberum arbitrium. Semipelagi-

gia.

LIB. XVIII. DISS. I. CAP. VII.

231

giani vero, qui electionem secundum propositum ab Augustino
traditam ægre ferebant, docuerunt, a nobis esse initium fi-
dei, ex cuius præscientia sufficientem gratiam Deus largi-
tur; cui si liberum cooperaretur arbitrium, dona adderet am-
pliora, adeoque improbarunt divisionem gratiae in eam, qua-
dat posse perseverare, & in eam, qua donat ipsam perseve-
rantiam. Sit itaque

PROPOSITIO. Finalis iustorum perseverantia est speciale Dei
donum.

Prob. ab Aug. c. 2. de Don. perf., ubi profert illud Ap.
Phil 1.: *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut credatis*
in eum, verum etiam ut patiamini pro eo, atqui fides ad ini-
tium saevis spectans est donum speciale gratiae; ergo & passio,
qua spectat ad finem. Addit. illud Jer. 32. *Timorem Domini*
dabo in cor eorum, ut a me non recedant; ergo non recedere a
Domino, id est perseveranter ei adhaerere, donum Dei est.
Laudat etiam S. D. verba Psalmista, Fiat manus tua super fi-
lium hominis, quem confirmasti, sed hic homo est Christus,
cujus meritum membra ejus permanent; ergo confirmari in gra-
tia est opus dexteræ Domini.

Prob. II. S. P. a c. 3. ad 6. ex orationibus Ecclesiæ; fru-
stra enim petimus, quod in nostra est potestate, atqui perse-
verantiam petimus in oratione dominica, in qua petimus 1.,
ut nomen Dei sanctificetur in nobis perseverantia, per quam
vivificatio gratiae perficitur, ut quod esse cœpimus, nunquam
desinat. 2. Ut adveniat regnum eus, nempe ut veniat nobis,
quod confertur sanctis perseverantibus usque in finem. 3. Ut
ne nos inferat in temptationem, nempe ut accepta gratia perse-
verantiae sanctitatem servemus. Idem de aliis petitionibus pro-
bat S. P. concludens, quod si alia documenta non essent, haec
oratio dominica nobis ad caussam gratiae, quam defendimus, so-
la sufficeret.

Prob. III. ex Conciliis, ac PP. Arancic. II. c. 10.: Ad-
iutorium Dei etiam SS. semper est implorandum, ut ad finem
bonum pervenire, vel in bono possint opere perdurare. Trid. c.
16. Sess. 6., si quis dixerit justificatum sine speciali Dei auxi-
lio in accepta iustitia perseverare posse, anathema sit. Idem
tradit S. P. (a), S. Prosper (b), Gregorius Mag. (c), & D.
Thom. (d).

P 4

Prob.

(a) L. de Don. Pers., de Pred. Sanct. c. 14., de Corr. XI. Gr. e.
8., q. 12. Eccl.

(b) Resp. 6. ad Cap. Gall., ad Object. Vint. 14.

(c) L. 23. Mor. (d) 2. 2. q. 137.

Prob. IV. rationibus Augustini. I. est ex c. 8. de D. Petri. Ex duobus enim piis cur huc donetur perseverantia, illi autem non donetur, inscrutabilia sunt judicia Dei: atque donum illud, quod inscrutabiliter Dei iudicio uni confertur, non alteri, beneficium est, non commune, sed speciale; ergo &c. Adde quod Christus, licet pro omnibus mortuus sit, & sanguinem fuderit, quicad oblationem pretii, & remedii institutionem; specialiter tamen oravit & mortuus est pro ovibus suis, ne quis eas raperet de manu ejus; ergo &c. II. petitur ex divina dispositione, per quam sic Deus, ex Aug., ordinavit angelorum, & hominum vitam, ut in ea prius ostenderet, quid posset arbitrium, deinde quid gratiae beneficium: unde primo homini latro dedit perseverantiae potestatem, infirmo vero perseverantiam ipsam largitur: de qua soluit Dominus gloriari sanctos suos, nisi in ipso, qui eam infirmis servavit, ut ipso donante invictissime quod horum est vellent, & hoc deserere invictissime rollent, atque hoc est donum perseverantiae praedestinatis misericorditer preparatum. Unde donum gratiae sicut perseverantia angelorum, sed non speciale. Idem docet D. Thom. 2. 2. q. 137. & alibi.

III. ratio peccatorum ex parvularum perseverantia, tum ex iis, qui ante graves tentationes obheunt; tum denique ex iis, qui in acerrimum veniunt vita discernere. De parvulis, præter Sap. locum, raptus est &c. hæc habet S. P. Ep. ad Paul. Plerique accepto in illa etate sacramento, cum pertinenter ad vitam eternam, si continuo ex hac vita migrarent, sinuntur crescere, & nonnulli etiam Apostole fiani. Unde? nisi quia non pertinent ad illam praedestinationem. Et de Corr. & Gr. c. 8. post ea verba, raptus est &c. ait: Cur ergo hoc tam magnum beneficium aliis dat, aliis non dat Deus, apud quem non est acceptatio personarum? Sicut ergo fateri coguntur, donum Dei esse, ut finiat homo vitam istam, antequam ex bono mutetur in malum: ita donum Dei esse in bono perseverantiam fateantur nobiscum, & cur aliis datur, aliis non datur, dignentur ignorare nobiscum. Quod etiam valeat de adultis, qui post acceptam justificationem statim moriuntur, de quibus ait, donum Dei esse perseverantiam, cum vita hujus, quando voluerit, ipse det finem: quam si dat ante imminentem lapsum, facit hominem perseverare usque in finem. In iis vero, qui divina ope indigent contra tentationum impulsus, perseverantia censenda est amplius gratiae beneficium, de quo ait S. P. illam difficultius perseverantiam, istam facilius est habere, sed cui nil difficile est, facile est utramque conare.

Ob. I. S. P. de Nat. & Gr. 26. ait: Sanat Deus, ut praeflet etiam ne peccemus, ergo iustus per gratiam habitualem habet

bet perseverandi adjutorium. 2. ex Trid. Syn. Sess. 6.: Deus iustificatos non deserit, nisi prius deseratur. sed si iustus per habitualem gratiam, & ordinaria auxilia perseverare non posset, defereretur a Deo, ante quam ipse desereret; ergo &c.

Resp. ad I. neg. cons. Non enim Deus ordinem sanandi accipit ab ego, ait S. P., nec solum sanat, ne ulterius peccent, si velint, sed præparat etiam voluntatem, ut velint non peccare, & sint perseverantes in finem. Ad II. neg. min. Qui enim non perseverat usque in finem prius deserit Deum: Hergo, qui non pertinent ad praedestinatorum felicissimum numerum, ait S. P. de Corr. c. 13., pro meritis justissime judicantur: aut enim jacent sub originali peccato, aut per liberum arbitrium alia addiderunt, aut gratiam suscipiunt nec perseverant, deserunt, & deseruntur.

Ob. II. Causa, eur multi non perseverent ex libero arbitrio petenda est, ergo &c. Resp. I. neg. ant. Si absolute sumatur: non perseverantia enim lo non renatis infantibus est posse na peccati, scilicet in baptizatis perseverantia est sine usu arbitrii. Resp. II. neg. cons. Nobis enim imputatur non perseverantia, quia libere peccamus: Deo autem perseverantia, quia ipse præparat voluntatem, & vires præbet efficacissimas.

Ob. III. Justus, ut filius Dei adoptivus, jus habet ad gloriam: ergo ad perseverantiam. Resp. disl. ant. Habet jus remotum, si perseveret, conc. proximum. Itaut actu glorificetur, nisi perseveret, neg. Qui enim perseveraverit usque in finem salvis erit, ex Matth. 10. Si vero dicas: non negari media necessaria ad finem iis, qui ad eum jus habent. Resp. Ex dictis, non negari media sufficientia, sed ponentibus obicem justo Dei iudicio negatur gratia efficax, qua actu perseverent.

Inst. Iustis una cum caritate habituali alias virtutes largit Deum, ergo & perseverantiam. Resp. neg. cons. Indigit enim homo, præter habitum supernaturalem virtutum, gratuito auxilio Dei conservantis ipsum in bono, usque ad finem vite, quo protégatur contra temptationum impulsus, ut sup. dictum est.

Ob. IV. Potest iustus ad breve tempus sine speciali gratia vitare peccatum mortale, si ergo in eo statu moriatur, perseveravit usque in finem: atque ex generali providentia possunt illi naturales causæ mortem inferre; ergo non erit in eo casu perseverantia donum gratiae specialis. Resp. neg. subl. Quod enim iustus rapiatur, ne malitia &c., non causis naturalibus tribuendum est, sed speciali Dei gratia, ut supra dictum est.